

CON ĐƯỜNG LÀNG

Con đường rộng 4 mét, chạy thẳng tắp, nối liền quốc lộ với các xóm ven sông. Tới đầu thôn, nó toả đi các nơi bởi các lối mòn, hương lộ dọc ngang chi chít như bàn cờ, chạy băng qua cánh đồng trồng trái, thoáng mát. Đường làng được bao phủ bởi hàng cây bạch đàn xanh cao, đẹp đẽ. Mùi trái cây đang độ chín. Mùi lúa đã lên đồng, thơm thơm, hun hút sữa non theo gió lan toả ngát dịu. Hương hoa đồng nội, hoà với khí trời trong xanh tĩnh lặng càng làm cho con người cảm thấy dễ chịu, khoẻ khoắn sau một ngày lao động ở ngoài đồng mệt nhọc. Chú bé cười trâu đi về, cô gái gánh nước tưới rau bên đường, bác nông dân vác cà đi về trong hoàng hôn nhuộm màu tím đỏ. Phía tây, mặt trời dần khuất sau núi, chỉ còn lại vài tia nắng nhẹ nhàng buông lơi.

Con đường làng có từ lâu lắm. Xưa kia các cụ kể rằng, để có được con đường liên thông với nhau, ông cha ta đã cật lực đào đất đắp đường, mồ hôi nhuộm đầm máu hồng, đối mặt với đất trời khắc nghiệt. Rồi trải qua bao năm tháng dài dẫu, trải qua bao thăng trầm của cuộc sống, con đường làng vẫn lặng im chịu đựng như là nhân chứng cho mọi biến cố lịch sử đã đi qua. Bao lớp người đã ra đi và biết bao người đã già biệt cuộc sống để bảo vệ quê hương, đất nước và bảo vệ chính ngôi làng yêu quý – nơi chôn rau cắt rốn của mình khi có nạn ngoại xâm.

Rồi cuộc sống phát triển, đường làng được nâng cấp mở rộng thành đầu mối giao thông quan trọng, nối liền vùng này với xứ nọ, nối con người với con người, nối con người với thiên nhiên vô tận. Con đường làng ngày nay đã khác xưa, đâu còn “Cây đa, bến nước, sân đình”. Thay vào đó là nhà cửa khang trang, mái ngói đỏ tươi, vườn hoa và cây trái sum sê xanh tốt, mặt đường rải nhựa, đường dây điện chạy suốt hai bên. Con đường làng bây giờ hiện đại, trẻ trung lắm, đến độ khó tìm lại được dấu vết cổ xưa và hương vị hoang sơ của nó.

Hình ảnh con đường xưa từ lâu cũng đã lùi dần vào dĩ vãng. Nhưng với tôi, con đường làng mãi mãi trong tâm trí.

Theo *Trường Xuân*

Khoanh tròn chữ cái trước câu trả lời đúng :

1. Những chi tiết nào miêu tả con đường làng ?

- a. Rộng 4 mét, chạy thẳng tắp, nối liền quốc lộ với các xóm ven sông.
- b. Từ đầu thôn toả đi các thôn dọc ngang chi chít như bàn cờ, chạy băng qua cánh đồng trồng trái, thoáng mát.
- c. Đường mềm như dải lụa, uốn vòng quanh một gốc đa.
- d. Được bao phủ bởi hàng cây bạch đàn xanh cao đẹp đẽ.

2. Những chi tiết nào trong đoạn 1 cho thấy sự gắn bó của người dân quê với con đường làng ?

- a. Con người cảm thấy dễ chịu, khoẻ khoắn khi đi trên đường làng với mùi hương trái chín, mùi lúa lên đồng, mùi hoa đồng nội, hoà với khí trời trong xanh tĩnh lặng.

- b. Chú bé cười trâu trên đường, các cô gái tưới rau bên đường, các bác nông dân đi về trên đường trong ánh hoàng hôn tím đỏ.
- c. Mặt trời dần khuất sau núi, chỉ còn lại vài tia nắng nhẹ nhàng buông lơi.

3. Những câu văn nào cho thấy con đường làng đã gắn bó với lịch sử quê hương ?

- a. Để có con đường, bao lớp cha ông đã đào đắp đường, mồ hôi nhuộm với máu hồng, đổi mặt với đất trời khắc nghiệt.
- b. Con đường làng chính là nhân chứng cho mọi biến cố lịch sử của quê hương.
- c. Con đường cùng với ngôi làng, quê hương đã được bao lớp cha ông hi sinh bảo vệ khi có giặc ngoại xâm.
- d. Trên con đường này, em và các bạn lần đầu tiên đến trường.

4. Con đường làng ngày nay là con đường như thế nào ?

- a. Là con đường với những “cây đa, bến nước, sân đình”.
- b. Là con đường hiện đại, trẻ trung, hai bên đường là nhà cửa khang trang với mái ngói đỏ tươi, vườn hoa và cây cối sum sê, mặt đường rải nhựa, có đường dây điện chạy suốt hai bên.
- c. Là con đường với những cánh đồng lúa mênh mông, hai hàng cây bạch đàn xanh mát.

5. Vì sao hình ảnh con đường xưa đã lùi dần vào dĩ vãng mà con đường làng còn mãi mãi trong tâm trí tác giả ?

- a. Vì tác giả không thích những con đường hiện đại, ồn ào.
- b. Đó là con đường hiếm có, rất đẹp, rất đáng yêu.
- c. Vì con đường làng đã gắn bó với cuộc sống, với lịch sử của cha ông, của quê hương tác giả từ rất lâu đời.

6. Dòng nào nêu đúng nghĩa của từ “bảo vệ” ?

- a. Giữ lại không để cho mất đi.
- b. cất giữ những tài liệu, hiện vật có ý nghĩa lịch sử.
- c. Chống lại mọi sự xâm phạm để giữ cho luôn được nguyên vẹn.
- d. Giữ gìn để phòng ngừa tai nạn.

7. Từ nào có tiếng “bảo” không cùng nghĩa với tiếng “bảo” của các từ còn lại trong nhóm ? Vì sao ?

bảo vệ, bảo tồn, bảo tàng, bảo kiếm, bảo trợ, bảo lưu

8. Tìm quan hệ từ hoặc cặp quan hệ từ thích hợp điền vào chỗ trống để hoàn thành các câu sau :

- a. ... yêu quý ngôi làng, yêu quý quê hương, bao lớp người đã lên đường đi chiến đấu.
- b. ... bảo vệ ngôi làng, bảo vệ quê hương yêu quý, bao lớp người đã lên đường ra trận.
- c. ... con đường làng xưa không còn nữa ... hình ảnh của nó sẽ mãi mãi còn trong tâm trí chúng ta.

9. Ghi vào vở và xác định thành phần câu

- a. Bữa hai chín tết, má phơi lá chuẩn bị gói bánh, tôi ngẩn ngơ nhìn “bức tranh” sân của mình.

- b. Cái hình ảnh ấy trong tôi về cô, đến bây giờ, vẫn còn nguyên vẹn.
- c. Hình ảnh bà lom khom trong căn bếp nhỏ, nhen nhóm từng ngọn lửa mỗi buổi sớm mai in sâu mãi trong lòng tôi.
- d. Làng quê tôi đã khuất hẳn nhưng tôi vẫn đắm đắm nhìn theo.

* CẢM THỤ VĂN HỌC

“Con đường làng bây giờ hiện đại, trẻ trung lắm, đến độ khó tìm lại được dấu vết cổ xưa và hương vị hoang sơ của nó.”. Nhưng theo em, vì sao con đường còn mãi mãi trong tâm trí tác giả ?

Gợi ý:

- Con đường còn mãi trong tâm trí tác giả bởi vì nó là biểu tượng của điều gì? Nó có phải là sợi dây để gắn kết những con người lại với nhau?
- Con đường ấy có phải là nhân chứng lịch sử, chứng kiến biết bao sự đổi thay? Chứa đựng cả xương máu và nước mắt của người dân?
- Con đường ấy trở thành một tiềm thức không thể quên của quá khứ, nhắc nhở mỗi chúng ta biết trân trọng quá khứ và những giá trị xưa cũ.

Gợi ý:

* TẬP LÀM VĂN

Qua bao năm tháng ta đã đi trên những con đường khác nhau. Đó có thể là con đường đất men theo sườn đồi. Đó có thể là con đường với những viên sỏi nhỏ. Đó có thể là con đường rải nhựa phẳng lì, hai bên có những nhà cao tầng san sát, ban đêm rực rỡ ánh đèn... Nhưng con đường đã nâng bước chân ta suốt một thời thơ ấu chẳng ai có thể nào quên.

Em hãy tả và viết cảm nhận của mình về một con đường để lại trong em nhiều kỷ niệm, ấn tượng sâu đậm.

Gợi ý:

- Em có thể lựa chọn một con đường quen thuộc hàng ngày em từng đi qua và để lại cho em nhiều cảm xúc (Đường đến trường, đường về quê, con đường trên triền đê mỗi dịp nghỉ hè em được nô đùa....) Mỗi con đường em lựa chọn gắn với những kỷ niệm, ấn tượng sâu đậm nào trong em?
- Lưu ý khi em viết bài sử dụng yếu tố miêu tả để làm nổi bật các đặc điểm của bài văn tả cảnh (Khung cảnh hai bên con đường: cây cối, hoa cỏ, nhà cửa, các hoạt động diễn ra...) Kết hợp yếu tố kể để làm rõ những kỷ niệm ấn tượng sâu đậm trong em (Ví dụ em thường vui chơi, nô đùa trên con đường đó với bạn bè, mỗi lần đi trên con đường đó nhắc lại những kỷ ức tươi đẹp, cảm giác bồi hồi khi sắp được đến nơi mình yêu thích...)
- Học sinh viết tốt, em có thể suy rộng ra hình ảnh con đường khác mang tính ẩn dụ: Đó là con đường thực hiện ước mơ, con đường chinh phục 1 điều gì đó. (có khó khăn, có niềm vui, nước mắt, có cả hạnh

phúc ngập tràn...) Con đường đó chỉ là một phần rất nhỏ trong con đường cuộc đời sau này của mình, nhưng đó là con đường của sự khởi đầu, con đường dẫn đến thành công.